

Připravované změny v oblasti školního poradenství

Mgr. Lenka Ondráčková

Jak vzniká funkční systém ve škole

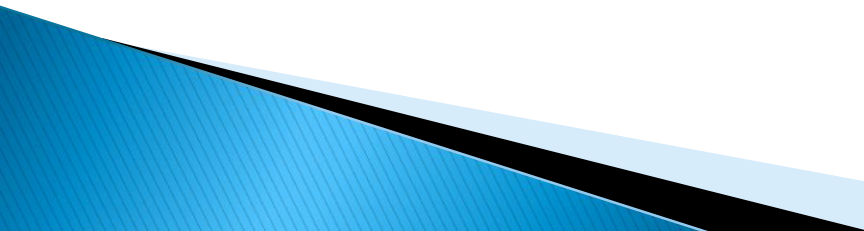
- ▶ Platná legislativa dává mantinel, ve kterém škola buduje svůj systém
- ▶ Připravované legislativní změny:
 - Novela školského zákona 561/2004
 - Novela vyhlášky 72/2005
- ▶ Funkční poradenský systém školy dokáže efektivně podpořit své klienty – žáky, rodiče a učitele – bez ohledu na legislativní změny, ty přinášejí pouze parametrické změny systému

Znaky funkčního poradenského systému

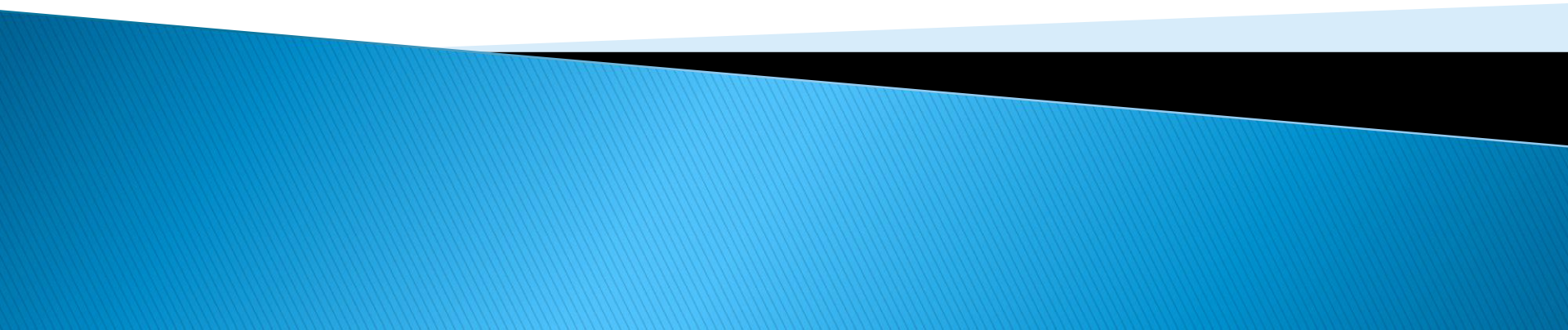
- ▶ Každý poradenský pracovník má jasně vymezenou roli – stanovenou náplň práce
 - ▶ Jsou nastavená pravidla pro funkční komunikaci ve všech rovinách
 - ▶ Poradenští pracovníci reagují na aktuální potřeby školy a svých klientských skupin
 - ▶ Klienti – žáci, rodiče a učitelé – se na poradenské pracovníky s důvěrou obrací
 - ▶ Preventivní aktivity převažují nad intervenčními
 - ▶ Probíhá pravidelná evaluace
-

**Změna financování školních
psychologů a školních
speciálních pedagogů
– od 1. 1. 2025**

- ▶ k 31. 12. 2024 končí financování školních psychologů a školních speciálních pedagogů z projektu OP JAK
- ▶ Od 1. 1. 2025 budou tyto pracovní pozice financované ze státního rozpočtu bez ukotvení ve školském zákonu prostřednictvím „ad hoc“ normativu – školy dostaly v těchto dnech dotazníky, do který mají uvést, jak velký úvazek potřebují financovat – týká se to škol podpořených v projektu OP JAK a velikosti úvazků, které školy získaly v rámci projektu
- ▶ týká se to i škol s počtem žáků menším než 180, přestanou být financované sdílené pozice prostřednictvím PPP

- ▶ Zůstává financování prostřednictvím podpůrných opatření – personální podpora + předmět speciálně pedagogické péče
 - ▶ Zůstává podíl přímé a nepřímé práce pro školní psychology a školní speciální pedagogy – při plném úvazku: 20 – 24 hodin přímé práce
 - ▶ Pokud bude mít poradenský pracovník část úvazku financovaného „ad hoc“ normativem a část úvazku prostřednictvím NFN (jako podpůrné opatření – např. PSPP), bude mít jednu smlouvu a vše bude financované přímo za státního rozpočtu
-

**Předpoklad financování
školních psychologů a
školních speciálních pedagogů
– od 1. 1. 2026**

- ▶ Ukotvení financování pozic ve školském zákoně → financování ze školního rozpočtu
- ▶ Normativní financování v rozsahu projektu OP JAK pro školy nad 180 žáků (průměr za poslední 3 roky)
- ▶ Školy s průměrným počtem žáků méně než 180 – prostřednictvím podpůrných opatření školní psycholog/školní speciální pedagog v rozsahu úvazku z projektu OP JAK – nutná dohoda s ŠPZ
- ▶ Další hodiny pro školního psychologa a školního speciálního pedagoga z podpůrného opatření PSPP, případně úvazek v rámci tandemové výuky

Připravované legislativní změny od 1. 9. 2025

Připravované legislativní změny

- **Novela vyhlášky 72/2005 o poskytování poradenských služeb**
 - úprava standardních činností poradenských pracovníků
 - doplnění standardních činností pro školské logopedy
- **Novela školského zákona**
 - uzákonění hlavních oblastí, ve kterých školy budou poskytovat poradenské služby pro všechny typy škol včetně MŠ
 - uzákonění financování školních poradenských pracovníků ze státního rozpočtu
- Změny je možné sledovat v systému eKLEP

Připravované legislativní změny

§ 120a školského zákona – nově (stav k 22. 10. 2024)

Poradenské služby ve školách

(1) Ředitel mateřské, základní nebo střední školy zabezpečuje poskytování poradenských služeb ve škole. Poradenskými službami poskytovanými ve škole jsou zejména

- a) zajištění kvality a organizace podpory vzdělávání dětí a žáků, včetně dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami,
- b) zajištění prevence rizikového chování,
- c) spolupráce se školskými poradenskými zařízeními a dalšími subjekty při podpoře dětí a žáků ve vzdělávání,

Připravované legislativní změny

d) poskytování metodické podpory pedagogickým pracovníkům školy při identifikaci a vzdělávání dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a

e) v případě základních a středních škol koordinace kariérového poradenství.

(2) Složení pedagogických pracovníků školy, kteří se podílejí na poskytování poradenských služeb ve škole, stanoví vnitřním předpisem ředitel školy po projednání v pedagogické radě.

**Jak mohou poradenští
pracovníci školy podpořit
adaptaci dětí čelícím životním
obtížím**

Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami

- ▶ Jsou to žáci, kteří k naplnění svých vzdělávacích možností potřebují poskytnutí podpůrných opatření
- ▶ Některým dětem brání využívat svůj potenciál obtížná životní situace → bez potřeby vyšetření žáka v ŠPZ můžeme poskytovat podpůrná opatření 1. stupně (úprava organizace výuky, metody a formy výuky, hodnocení, práce s pomůckami, poskytnutí pedagogické intervence), v případě potřeby je můžeme popsat do plánu podpory nebo dohody o podpoře → osvědčená prevence školní neúspěšnosti pro tyto žáky
- ▶ Žákům se SVP máme poskytnout **PODPORU**, ne **ÚLEVY**

Jaká je realita?

- ▶ Část učitelů myšlenku inkluze nepřijala, nemají motivaci o systému a dětech s SVP v něm přemýšlet, vše vnímají jako „práci navíc“, mají mnoho předsudků
 - ▶ Aktuální pravidla pro vzdělávání žáků platí devátý školní rok a někteří žáci vychází ze základní školy téměř negramotní, a při tom s velmi dobrým prospěchem
 - ▶ Natavená PO ne vždy vedou k rozvoji žáka, zájem rodiče je často nad zájmem žáka
 - ▶ Motivací rodičů k vyšetření v PPP je často nespokojenost s hodnocením žáka ve škole – očekávají „úlevy“, které povedou ke zlepšení prospěchu
-

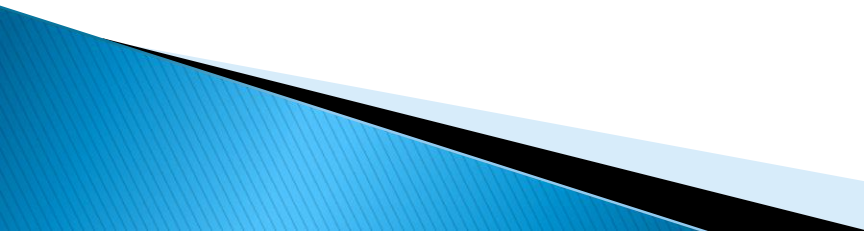
- ▶ Aplikace Doporučení ŠPZ ve škole někdy problém „zakonzervuje“
- ▶ Ne všichni pedagogičtí pracovníci rozumí rozdílům mezi podporou a úlevou pro žáka
- ▶ Někdy se klade hlavní rozdíl na administraci, protože administrativa je často hlavním předmětem kontroly ČŠI
- ▶ Při vyhodnocení podpůrných opatření častěji popisujeme, jaká podpůrná opatření žákovi poskytujeme, místo toho, abychom vyhodnotili, zda vedla ke kompenzaci potíží a posunu žáka ve vzdělávání
- ▶ Školství se stává oblastí, ve kterém je handicap vnímaný jako výhoda

Jak zvýšit efektivitu podpory žáků s SVP – co se osvědčilo

1. Promyslet a konkretizovat cíle podpory – na čem je aktuálně nejdůležitější zapracovat
 2. Vycházet z aktuální pedagogické diagnostiky, platného doporučení ŠPZ, názoru žáka i rodiče
 3. Podpůrná opatření cílit na dosažení stanovených cílů
 4. Průběžně vyhodnocovat, zda se daří stanovené cíle naplňovat, reagovat na změny a aktuální situaci
 5. Posilovat spoluodpovědnost žáka i jeho rodiče za výsledky vzdělávání a dosahování cíle podpory
-

6. Vhodně využívat formativní i sumativní hodnocení žáka, sumativní hodnocení by mělo vyjadřovat reálnou míru naplnění výstupů pro jednotlivé předměty ŠVP
 7. Vést efektivní dokumentaci – dokumenty by neměly obsahovat fráze opsané z doporučení, ale popisovat, jak je budeme aplikovat pro daného žáka
-

Jaká může být role výchovního poradce v systému

1. Zná aktuální platnou legislativu a vysvětluje, jak je možné aplikovat ji do systému ve škole
 2. Díky znalosti a porozumění systému může koordinovat systém školy, dává návrhy na jeho zefektivnění – např. jak předávat informace
 3. Komunikuje s ŠPZ – aktivně se podílí na nastavení podpůrných opatření pro žáka
 4. Poskytuje metodickou podporu pedagogickým pracovníkům, kteří se žákem pracují – výsledkem by mělo být, že rostou jejich kompetence
-

5. Účastní se přímé komunikace s učiteli žáky a rodiči
– ideálně v okamžiku, kdy škola obdrží Doporučení ŠPZ – buď investujeme čas do vysvětlení a domluvy (prevence), nebo se podílíme na řešení problémů (intervence)
 6. Podílí se na aktuální pedagogické diagnostice a nastavení a vyhodnocování cílů podpory – např. metodické náslechy ve třídách a následná komunikace s učitelem
-

**Proč stojí za to pokusit se
o restart systému ve škole**

- ▶ **Našimi hlavními „klienty“ jsou děti, které nemůžou za to, jak je nastavený systém, že jejich učitel s inkluzí nesouhlasí a jejich rodiče někdy vzdělávání nezajímá**
 - ▶ **Pokud dítě podpoříme v kompenzaci jeho problémů a posunu vzdělávání, má šanci uspět i na střední škole a najít profesi, ve které bude úspěšný**
 - ▶ **Důležitým motivačním faktorem pro nás všechny je pocit smysluplnosti a pozitivní zpětná vazba – od kolegů, rodičů i žáků samotných**
-